

VERSLAG van de vergadering van de Financiële Audit Commissie (FAC) van 23 april 2018 in het Provinciehuis van Utrecht

Voorzitter:

Drs. J. Germs

Aanwezig:

De heer drs. D. Straat (gedeputeerde), mr. B.M.H. de Brey MBA, ir. H.P. van Essen (GroenLinks), mr.drs. M.C.J. Groothuizen (D66), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), ir. H. IJssennagger (PVV), mw. H.J. Keller (PvdD), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), drs. P.E.B. van Ojen (SGP)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw. K. Peters (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom.

1.2 Vaststellen agenda

Akkoord.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Straat deelt mede dat er een memo naar PS zal uitgaan, na afloop van het gesprek a.s. woensdag met de U10 gemeenten over de € 14 miljoen RUVV gelden. Hij hoopt dat partijen tot een goede oplossing kunnen komen, met name voor het jaar 2018.

Mevrouw Hoek merkt op dat 50Plus besloten heeft geen motie in te dienen, naar aanleiding van vooroverleg met gedeputeerde Straat, gelet op de mededeling die hij zojuist deed. Blij is zij met de aankondiging dat PS binnenkort een verduidelijkend memo over deze kwestie zullen ontvangen.

Mevrouw De Haan vraagt hoe de communicatie hierover verloopt richting commissie MME, gelet op de portefeuille mobiliteit.

Gedeputeerde Straat gaat na of hij vandaag al een memo over de actuele stand van zaken de deur uit kan doen, zodat alle PS-leden op dezelfde wijze geïnformeerd worden. T.z.t. zullen PS wederom via een memo of statenbrief geïnformeerd worden over de uitkomsten van het overleg met de U10 gemeenten, a.s. woensdag.

1.4 Verslag Audit Commissie d.d. 26 maart

Pag. 2, declaraties/onkosten GS

Naar aanleiding van een opmerking van de heer IJssennagger wordt besloten de termijn van de te ontvangen overzichten en de bespreking daarvan gelijk te houden. Voortaan worden de overzichten van declaraties/onkosten GS halfjaarlijks verstrekt en worden deze ook halfjaarlijks in de FAC besproken.

Pag. 3, benaming “kadernota”

De heer Wijntjes vraagt of de kadernota – ook in deze provinciale organisatie - wordt beschouwd als de opmaat naar de begroting. Met de opvattingen, die in de kadernota beschreven zijn, wordt als het ware de begroting opgebouwd. De voorjaarsnota is bedoeld om de stand van zaken op het moment van de kadernota weer te geven. De voorjaarsnota heeft derhalve een verantwoordingskarakter voor de 1^e drie

tot vier maanden van het boekjaar. Toch lijkt hier in de discussie verwarring over te bestaan. Hij krijgt de indruk dat er in de provincie Utrecht gewerkt wordt met een samengesteld stuk.

Gedeputeerde Straat bevestigt dat het hier inderdaad gaat om een samengesteld stuk. Ook hij was daarover in aanvang enigszins verwonderd. Hij heeft de organisatie inmiddels gevraagd beide documenten te gaan scheiden, zodat duidelijk wordt wat de verantwoording is over 2018 en wat het perspectief voor 2019 en verder behelst. Nu worden beide stukken (i.c. kadernota en voorjaarsnota) tegelijkertijd naar PS gezonden.

De heer Van Muilekom onderstreept de woorden van de gedeputeerde. Het gaat hier z.i. om twee verschillende documenten met verschillende doelen.

Pag. 2, meerjarenonderhoudsplan

De heer Wijntjes merkt op dat een meerjarenonderhoudsplan per definitie tactisch en operationeel van aard is. In de vorige vergadering werd –ten onrechte– opgemerkt dat dit plan door de commissie MME wordt vastgesteld. Z.i. is dit onjuist omdat niet commissies, maar PS dergelijke stukken vaststellen.

De heer Groothuizen sluit zich bij deze opmerking aan. Het meerjarenonderhoudsplan wordt door de commissie MME voorbereid maar wordt door PS vastgesteld.

De heer Van Essen meent dat dergelijke afspraken thuishoren in de bespreking over de financiële verordening. Deze punten moeten in dat document worden geborgd. Aldus wordt besloten.

Met inachtneming van het voorgaande, wordt het verslag van de vergadering van 26 maart jl. vastgesteld.

1.5 Rondvraag

Geen.

1.6 Termijnagenda

Gedeputeerde Straat licht de planning voor de **financiële en controle verordening** toe. Na het ambtelijk overleg wordt de verordening eerst met de FAC op 28 mei a.s. besproken, dus nog voor behandeling in de GS-vergadering. Na de behandeling in GS, komt de verordening ter bespreking in de commissie BEM van 2 juli waarna vaststelling volgt in de PS vergadering van 9 juli. Daarna zullen de overige kaderstellende documenten worden geagendeerd in de daarop volgende PS vergadering van 24 september, d.w.z. de nota kapitaalgoederen, het meerjareninvesteringsplan en het meerjarenonderhoudsplan. Deze documenten zullen uiteindelijk worden geïntegreerd in de begroting voor 2019. Daarmee zal een groot deel van de aanbevelingen uit de beleidsaudit zijn verwerkt.

De heer Van Essen meent dat voornoemde kaderstellende documenten ook kaderstellend zijn voor het mobiliteitsplan. Zijn vraag is wat dit betekent voor de planning van het **mobilitieitsplan**.

Gedeputeerde Straat gaat ervan uit dat het mobiliteitsplan op 9 juli a.s. in PS wordt besproken, dus tegelijkertijd met de financiële en controle verordening. De uitwerking volgt in het investeringsplan en in het onderhoudsplan, die in de begroting 2019 worden geïntegreerd.

De heer Van Ojen constateert dat de termijnagenda ook **gedateerde afspraken** bevat, die wellicht meer aandacht behoeven.

Hij memoreert dat eerder is afgesproken dat de **methode Germs** voor de huidige vergadering zou worden geagendeerd, voorzien van een concreet uitwerkingsvoorstel hoe aan die methode vervolg kan worden gegeven. Echter, dit punt is niet geagendeerd. De SGP wil dit onderwerp graag voor de volgende vergadering agenderen, om afspraken over de methode te kunnen maken.

De voorzitter gaat na of dit al in de volgende vergadering mogelijk is. Hij signaleert dat er in de organisaties de nodige audits lopen. Voorkomen moet worden dat een extra onderzoek op dit punt de organisatie te zwaar gaat belasten.

De heer Van Ojen begrijpt dit maar tekent hierbij aan dat de methode zich niet zozeer op een beleidsaudit of een financiële audit richt, maar meer een toetsing is van de helderheid, de doelmatigheid en de structuur van de vernieuwde begrotingscyclus.

De voorzitter gaat dit na en zal er in de volgende vergadering op terugkomen.

De heer Van Essen vraagt naar de status van enkele gedateerde toezeggingen 2016 uit BEM. Voorts vraagt hij wat wordt bedoeld met **keuze businesscase**, geagendeerd voor 28 mei. Hij is het eens met de heer Van Ojen om van gedachten te wisselen over de audit methodiek.

De voorzitter zegt toe dat hij ook op dat punt in de volgende vergadering zal terugkomen.

De heer Van Muilekom vraagt naar de **vergadermomenten van de FAC**. Hij wijst erop dat er op 28 mei a.s. vele vergaderingen zijn gepland, o.a. van de FAC, de subcommissie financiën en de selectiecommissie CdK. De voorzitter antwoordt dat de FAC vergaderingen voortaan zullen plaatsvinden na afloop van de MME-vergaderingen (begin van de avond).

Afgesproken wordt dat de griffie zich zal beraden over het signaal dat er op 28 mei wel erg veel vergaderingen voor PS-leden gepland staan.

Mevrouw De Haan memoreert dat de indicatoren meestal in de subcommissie voor de jaarrekening zijn besproken. Zij vraagt in welke commissie de indicatoren voortaan zullen worden besproken, dit in het kader van de documenten P&C cyclus.

De voorzitter bevestigt dat het gebruikelijk was de indicatoren te bespreken in de subcommissie voor de jaarrekening. Deze staan ook niet bij andere commissie geagendeerd. Hij stelt voor daarover t.z.t. in deze commissie van gedachten te wisselen.

Mevrouw De Haan heeft de ervaring dat in de subcommissie nooit uitgebreid is stilgestaan bij de status van de indicatoren, de rol van PS e.d. Zij zou dat gesprek graag nog eens in de FAC voeren.

De heer Wijntjes memoreert de toezegging van GS om PS meer te laten participeren in het ontwikkelen van documenten. Feitelijk is dat een nieuwe denkwijze en die participatie moet z.i. vooral plaatsvinden in de eigen producten van PS. De lijn die gedeputeerde zojuist schetste rond het proces van de financiële verordening is daar een goed voorbeeld van.

De heer De Brey vindt het een goed idee over de indicatoren te spreken, maar dat moet dan wel een fundamentele discussie zijn die goed wordt voorbereid. Met de indicatoren wordt gedurende meerdere jaren structuur aan de begroting gegeven. Men dient zich wel te realiseren dat indicatoren ook onderdeel zijn van een politiek spel. De termijn van mei of juli lijkt hem te kort.

Mevrouw De Haan sluit aan bij de opmerking van de heer Groothuizen om nu van de indicatoren geen groot thema te maken. Haar bedoeling is de bespreking van de indicatoren een plek te geven en dat in de tijd uit te zetten.

Mevrouw Hoek memoreert dat het doel en de rol van de FAC in de juni vergadering zal worden besproken. Zij stelt voor agendapunten te verzamelen waar de commissie dieper op wil ingaan, en die te bespreken in de vergadering van juni, ook in relatie tot doel en rol van de FAC.

Gedeputeerde Straat deelt mede dat de organisatie zich momenteel bezighoudt met de uitwerking van de doelenbomen die in de begroting worden geïntegreerd. Dat is een grote stap waar nu hard aan wordt gewerkt. De doorontwikkeling van de indicatoren komt pas na de zomervakantie aan de orde. Hij hecht wel aan het handhaven van deze volgorde.

Nagegaan zal worden wanneer de indicatoren qua planning het best met deze commissie worden besproken. Daar zal hij nog op terugkomen.

1.7 Memo doel/rol en vervolg FAC

De heer Van Essen vindt de afbakening tussen de FAC en de commissie BEM nog onvoldoende duidelijk, als het gaat om onderdelen uit de financiële portefeuille. Wellicht is dit een onderwerp om nader in de juni vergadering te bespreken.

Wat betreft de rol van de FAC inzake het monitoren van – inhoudelijke - aanbevelingen van onderzoeken van de Rekenkamer, vraagt GroenLinks zich af of dat allemaal wel thuishoort in de FAC. Wellicht is het beter dat in de inhoudelijke commissies te monitoren.

Wat betreft het eindrapport van de auditcommissie Mobiliteit financiën, vraagt hij of de FAC de taak heeft de opvolging van de aanbevelingen te monitoren. Dat moet wel duidelijk worden belegd en GroenLinks vindt de FAC daar de aangewezen commissie voor.

De heer Van Ojen sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Van Essen wat betreft de Rekenkamer en de afbakening tussen FAC en BEM.

Spreker verwijst naar de eenmalig gecombineerde vergadering BEM/MME waar door GS werd gesteld dat nagegaan zou worden hoe PS betrokken zouden worden bij het gesprek met de accountant. De SGP wil benadrukken dat PS een eigenstandige rol hebben en te allen tijde een beroep op de accountant kunnen doen. Het beeld moet niet ontstaan dat PS volgend zouden zijn ten opzichte van GS.

De voorzitter constateert dat de commissie deze laatste opmerking van de heer Van Ojen onderstreept. PS zijn de opdrachtgever van de accountant. Uiteraard hebben GS overleg met de accountant over lopende zaken, maar de accountant doet zijn werk in opdracht van PS.

De heer Groothuizen leest “Echter, we zien wel een rol weggelegd voor de FAC als het gaat om het monitoren van de op te volgen aanbevelingen.” Tegelijkertijd is eerder afgesproken dat de aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek in principe in de vakcommissies worden besproken. Hij vreest dat de vele aanbevelingen uit de diverse onderzoeken een grote werklast voor de FAC gaan betekenen en dat dit mogelijk een moeizaam pad gaat worden.

De heer Van Ojen stelt voor aanbevelingen uit interne en externe onderzoeken/audits, die de financiële structuur raken (bv. begrotingsstructuur of verantwoordingsstructuur) aan de FAC voor te leggen. De overige aanbevelingen horen thuis in de vakcommissies.

De heer Groothuizen is het daar geheel mee eens.

Ook de heer Van Essen sluit zich daarbij aan. Dat houdt z.i. in dat de aanbevelingen van de auditcommissie financiën Mobiliteit thuishoren in de FAC.

De heer De Brey merkt op dat in de financiële verordening wordt geregeld hoe PS en GS wat betreft de financiën met elkaar communiceren. Er is daarnaast een reglement hoe PS tussen de verschillende commissies opereren en wat in welke commissie thuishoort. Het zou z.i. goed zijn nadere afspraken te maken in een reglement van orde voor de Statencommissies. Wel bestaat er een reglement voor de commissie voor de jaarrekening.

Hij vraagt of de overige commissieleden zijn voorstel overnemen om voorliggend memo te vergelijken met het oude reglement van de commissie voor de jaarrekening en dat waar nodig te updaten. Uit de vergelijking zou kunnen blijken wat het verschil is tussen de FAC en de commissie BEM.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter het volgende:

- De griffie zal uitzoeken welke afspraken er zijn over het functioneren van commissies, o.a. wat betreft de werkwijze van de voormalige commissie voor de jaarrekening.
- Inhoudelijke aanbevelingen uit audit rapporten of onderzoeksrapporten, die functionele commissies raken en dat vakgebied betreffen, zullen in de vakcommissies worden besproken. Gaat het om aanbevelingen die financiële kaders en de financiële werkwijze van de provinciale organisatie betreffen, dan zullen deze door de FAC worden besproken.
- Op voorstel van mevrouw De Haan zal deze werkwijze na verloop van tijd worden geëvalueerd. De commissie vindt het overigens wel een goede zaak dat er nu wat experimenteerruimte wordt geboden.

De heer De Brey memoreert dat één van de aandachtspunten uit de audit Mobiliteit financiën was dat afspraken duidelijk moeten worden vastgelegd. Het is goed een werkwijze te oefenen maar de afgesproken werkwijze moet uiteindelijk duidelijk worden verankerd in een verordening of een besluit, en niet alleen maar worden vastgelegd in notulen van een vergadering.

De heer Van Essen wil dat van harte onderschrijven.

2. FINANCIËN

2.1 Memo GS inzake gevolgen vertraging jaarrekening

Gedeputeerde Straat verwijst naar de vergadering van de commissie BEM van 16 april jl. waar uitgebreid over de vertraging van de jaarrekening is gesproken. Er is op dat vlak weinig nieuws te melden. De provincie is in afwachting van een vervolgesprek met BZK over het uitstel van het aanleveren van de jaarrekening 2017, nl. oktober. Met EY is afgesproken de controle op de jaarrekening zo veel mogelijk af te ronden, dat wil zeggen alles, met uitzondering van de klokkenluidermelding. De commissie BEM is toegezegd dat er inzicht kan worden geboden in het op dat moment bekende jaarrekening resultaat, zij het onder voorbehoud. Het feitencomplex, dat de accountant nodig heeft voor het onderzoek naar de klokkenluidermelding, is gereed. Dat onderzoek loopt los van het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer.

De heer Van Muilenkom vraagt wie opdrachtgever is van het aanvullende onderzoek wat betreft de klokkenluidermelding. Het lijkt hem logisch dat PS daarvan de opdrachtgever zijn.

Mevrouw Hoek leest dat alle claims vooralsnog kunnen worden opgevangen binnen het begrotingssaldo. Claims brengen extra kosten met zich mee. Om hoeveel claims gaat het, wat gaat het kosten, en waar wordt het geld vandaan gehaald?

De heer Van Essen begrijpt dat de twee onderzoeken worden losgeknipt. Dat lijkt hem wel logisch. Wel is het de vraag of de interviews (van mogelijk dezelfde personen) door de RRK en EY op elkaar worden afgestemd. Is dat haalbaar?

De heer Wijntjes begrijpt dat het aanvullend onderzoek van EY in feite een intern onderzoek is. De gegevens worden door GS, vanuit hun verantwoordelijkheden voor de jaarrekening, aan de accountant geleverd.

Spreker is nog steeds van mening dat het onderzoek van de accountant rond de klokkenluidermelding meer op een historiserend onderzoek lijkt, dan op een regulier onderzoek van een accountant: het onderzoek strekt zich zelfs uit tot 5 jaar terug. Hij begrijpt dat niet en vreest dat het onderzoek erg lang zal gaan duren. Hij vraagt of daarover met EY is gesproken.

Gedeputeerde Straat deelt mede dat het aanvullend onderzoek van EY onder verantwoordelijkheid van GS valt, omdat het om personeelsgerelateerde gegevens gaat. Het is geen intern, maar een extern onderzoek. Met de accountant wordt gesproken over het plan van aanpak en over de onderzoeksvragen maar het onderzoek wordt uitbesteed aan een andere onderzoeker. Het onderzoek wordt wel onder verantwoordelijkheid van GS uitgevoerd.

De heer Van Muilekom stelt dat GS verantwoordelijk zijn voor de gang van zaken wat betreft de klokkenluidermelding. In deze gaat het derhalve ook om de handelwijze van GS. Wordt dat een onderwerp van discussie, dan blijft zijn vraag of het wel logisch is dat GS opdrachtgever zijn. Gaan GS dan hun eigen handelwijze beoordelen?

Gedeputeerde Straat blijft van mening dat dit aanvullende onderzoek onder de verantwoordelijkheid van GS valt. Het gaat hier om een forensisch onderzoek, en daarvoor worden personeelsgerelateerde gegevens gebruikt die altijd onder GS vallen. De oorzaak van dit onderzoek is dat een integriteitsmelding niet aan de accountant is doorgegeven. Naar dat onderdeel wordt nu apart onderzoek uitgevoerd in het belang van de goedkeuring van de jaarrekening. De onderzoeksvragen van EY worden nu extern uitgezet. Zo kan worden geborgd dat de vragen van de accountant goed en effectief worden beantwoord.

De definitieve goedkeuring van de jaarrekening wordt door dit aanvullende onderzoek vertraagd. Er moet veel werk verzet worden om de goedkeurende verklaring voor 1 oktober rond te krijgen. Lukt dat niet, dan zal dat een "ingewikkeld gesprek met BZK" tot gevolg hebben. De heer Wijntjes was kritisch over de omvang van het aanvullende onderzoek van EY. Echter, de accountant heeft een eigenstandige rol. Het

feitencomplex ligt er nu, de onderzoeksvragen van EY worden uitgezet en de gedeputeerde hoopt dat er voor 1 oktober een goedkeurende verklaring ligt.

Spreker komt terug op de vragen van mevrouw Hoek. Zij sprak over claims in het begrotingssaldo. Volgens hem betreft dit dan de kadernota en niet de jaarrekening. Overigens zijn claims bij de kadernota een regulier verschijnsel.

Het jaarrekeningresultaat is niet nodig om de claims op te vangen. Voor zover nu kan worden overzien, kunnen de claims via het begrotingssaldo worden opgelost. Mevrouw Hoek vroeg naar de omvang van de claims. Die vraag hoort thuis bij de kadernota. Hij stelt voor deze vraag daar te behandelen, wanneer het overzicht van de claims beschikbaar is.

De heer Van Ojen vraagt hoe PS worden betrokken bij het onderzoek dat onder verantwoordelijkheid van GS wordt uitgevoerd.

Gedeputeerde Straat antwoordt dat GS in dit proces het zgn. “vier ogen principe” willen hanteren. In een memo van gedeputeerde Pennarts werd de rol en de betrokkenheid van PS in/bij dit proces uiteengezet.

De heer Van Essen benadrukt dat de onderzoeksvragen niet van GS, maar van EY afkomstig zijn.

De heer Van Muilekom wijst erop dat er, als gevolg van deze kwestie, een gedeputeerde is opgestapt, er vele spoeddebatten gewijd zijn aan de overschrijding kosten Uithoflijn, er een RRK onderzoek is gestart en er aanvullend onderzoek van de accountant nodig is. Z.i. is het correct afsluiten van dat proces van groot belang en dat is breder dan alleen maar het achterwege blijven van een klokkenluidermelding, zoals de gedeputeerde suggereert.

De accountant stelt vragen over de gang van zaken. De PvdA zou graag de onderzoeksvragen van te voren willen inzien, zodat duidelijk wordt wat er onderzocht gaat worden.

De heer Van Ojen leest in het bewuste memo van gedeputeerde Pennarts dat de FAC in dit proces nadrukkelijk een rol krijgt. Te denken valt aan het delen van de onderzoeksvragen, het plan van aanpak, kennisname van de voortgang van het onderzoek en kennisnemen van de uitkomsten

De heer Van Essen komt terug op de reactie van de heer Van Muilekom. Er moet wel een onderscheid gemaakt worden tussen beide onderzoeken: het ene onderzoek gebeurt op verzoek van EY en het andere, bredere onderzoek wordt door de RRK op verzoek van PS uitgevoerd. Het additionele onderzoek van EY heeft een andere oorzaak en moet niet vermengd worden met dat van de RRK.

De voorzitter constateert dat deze commissie, zodra dat mogelijk is, door GS wordt geïnformeerd over de opzet van het EY onderzoek (toezegging gedeputeerde Pennarts). Het onderzoek van de RRK moet zijn eigen beloop hebben.

Mevrouw De Haan begrijpt dat de gedeputeerde hoopt dat de goedkeurende accountantsverklaring voor 1 oktober beschikbaar komt. Zij wil graag in de volgende vergadering dienaangaande de stand van zaken vernemen. Ook wil zij geïnformeerd worden wat de gevolgen voor de provincie zijn, wanneer de termijn niet wordt gehaald.

Gedeputeerde Straat antwoordt dat dit zal worden uitgewerkt en de uitkomsten zal hij met deze commissie delen. In de tussenliggende periode zal er over deze vrij uitzonderlijke situatie met BZK worden overlegd. Hij zal er alles aan doen om de termijn van 1 oktober te halen. Lukt dat niet, zal er vanuit BZK wellicht toezicht worden gehouden op de provinciale financiën.

Hij zegt toe PS op de hoogte te houden van het proces en over de vraag of de planning wordt gehaald.

Terugkomend op de vraag van GroenLinks over de interviews, antwoordt hij dat getracht is de interviews in het kader van de onderzoeken van de RRK en EY op elkaar af te stemmen, maar helaas gaat dat om allerlei redenen niet lukken.

2.2 Memo stand van zaken fractieverantwoording

De voorzitter constateert dat er nog twee partijen zijn die hun fractieverantwoording bij de griffie moeten inleveren. De griffie zal het complete overzicht aanleveren. De verwachting is dat daarover een advies aan de FAC kan worden voorgelegd in de eerste vergadering na het zomerreces.

3. PRESENTATIE

3.1 Aanbesteding accountant

De heer Arno van Brakel van de afdeling Inkoop geeft een presentatie over het proces rond de aanbesteding accountant. Ter zake wordt verwezen naar het vorige aanbestedingsdocument en naar het memo met betrekking tot de planning aanbesteding accountant, die naar de commissie zijn gezonden.

O.a. komt het volgende:

- De commissie wordt gevraagd of de vorige aanbestedingsvoorwaarden nog steeds passend zijn voor de opdracht aan de accountant.
- Uit de FAC moet een werkgroep worden gevormd. Deze werkgroep zal in eerste instantie uitsluitend een kwalitatieve ranking maken, pas daarna worden de prijzen door Inkoop toegevoegd. De heer Groothuizen vraagt wat er gaat gebeuren mocht blijken dat de winnaar een veel hoger tarief vraagt dan bv. nummer 2 of 3.

De heer Van Brakel antwoordt dat, om de geschetste situatie te voorkomen, de voorbereiding van de publicatie van de documenten zeer belangrijk is. In die fase worden de kwalitatieve criteria vastgesteld: een prijsindicatie maar ook een weging, nl. hoe zwaar weegt kwaliteit ten opzichte van de prijs. Zo wordt voorkomen dat de opdracht aan zgn. prijsduikers wordt gegund. Ook zijn er instrumenten, die door de werkgroep kunnen worden toegepast, om kwaliteit een zwaarder onderdeel van de beoordeling te maken dan de prijs. Overigens wordt de prijs geen onderdeel van de kwalitatieve beoordeling, om zo de objectiviteit van de beoordeling te borgen.

De heer Groothuizen begrijpt dat de afweging van de prijs/kwaliteit verhouding op een later moment in de procedure een rol speelt.

De heer Van Muilekom vraagt naar de aanbestedingsomvang. Gaat het hier om een Europese aanbesteding of om een meervoudige aanbesteding?

De heer Van Brakel antwoordt dat het advies is over te gaan tot een Europese aanbesteding, zoals ook in voorgaande jaren is gebeurd. De aanbesteding heeft betrekking op een periode van vier jaar.

De heer Van Muilekom memoreert dat PS in het verleden discussie voerde over de hoge meerkosten die de huidige accountant in rekening brengt. Dat is z.i. bij de aanbesteding een belangrijk aandachtspunt. Voorts is het hem gebleken dat de samenwerking met een accountant sterk afhankelijk is van personen. Het komt voor dat er tijdens een aanbestedingsproces een functionaris wordt voorgedragen, terwijl naderhand blijkt dat er met een andere functionaris zaken moet worden gedaan. De vraag is hoe dat kan worden ondervangen. Kunnen geselecteerden worden uitgenodigd een presentatie te houden? In dit verband verwijst hij naar de wens van PS destijds tot een gesprek met de accountant, over de afstemming van de RRK. Toen liet de accountant verstek gaan. De attitude van de accountant is dan ook van groot belang.

Ook is zijn vraag hoeveel accountantskantoren aan een inschrijvingsprocedure kunnen meewerken. Het lijkt hem dat het om een beperkt aantal gaat.

De heer Van Brakel antwoordt dat de meerkosten van de accountant in de afgelopen periode onderdeel zijn van de evaluatie. De vraag is of het werkelijk meerkosten waren of waren die kosten voorzienbaar? Overigens is het bij een Europese aanbesteding nog steeds mogelijk kandidaten voor een presentatie uit te nodigen. Er wordt zeker gevraagd welke functionaris de opdracht gaat uitvoeren, echter, de ervaring leert dat er wat dat betreft geen garanties zijn.

In de markt zijn er drie grote accountantskantoren maar recentelijk heeft de provincie Noord-Holland de opdracht aan een kleinere partij gegund. De provincie Utrecht heeft de stukken daarover inmiddels opge-

vraagd. Dat wil zeggen dat er meer partijen op de markt zijn, maar de selectie hangt sterk af van de voorwaarden die de opdrachtgever stelt.

De heer De Brey vraagt of de meerkosten worden meegenomen in het wegingskader, dit om te voorkomen dat er bij meerwerk de hoofdprijs wordt betaald. Wat hem betreft wordt er gestuurd op een Nederlandse accountant, om te voorkomen dat een "buitenlandse piraat" de aanbesteding wint. Zo kan kandidaten bv. gevraagd worden naar hun carbon footprint.

De heer Van Brakel antwoordt dat naar uurtarieven zal worden gevraagd, om enigszins grip te hebben op meerwerk. Ook daar is een weging aan toe te kennen. Echter, of en hoeveel meerwerk er tijdens de contractperiode gaat ontstaan, is niet te voorspellen. Tijdens de evaluatie zal wel nadrukkelijk worden nagegaan of het meerwerk voorzienbaar was.

Het gaat hier om een Europese aanbesteding. Het grensoverschrijdende karakter van deze aanbesteding is niet groot, gezien de voorwaarden die gesteld worden aan partijen. Wanneer PS duurzaamheid een extra dimensie willen geven in de aanbesteding, dan staat hij ervoor open de mogelijkheden daartoe te onderzoeken.

De heer Wijntjes vindt het bij de selectie van een accountant belangrijk dat de kwaliteit op orde is. Hij vindt dat zwaarder wegen dan de prijs. Hij vraagt of het mogelijk is de kwalitatieve selectiepunten om te zetten in een bonus. Dat kan betekenen dat de hoogste inschrijving, die normaal wordt uitgesloten, toch kan worden gekozen wanneer de bonus er af wordt gehaald. Met dit systeem kunnen inschrijvingen goed onderling worden vergeleken.

Hij meent dat in de provinciewet is vastgelegd dat de controle moet worden verricht door een registeraccountant die ingeschreven is bij de MBA register. Dat sluit zgn. piraten uit.

De heer Van Brakel bevestigt dat die eisen aan de inschrijver kunnen worden gesteld. Met dergelijke verplichtingen wordt het aantal inschrijvingen beperkt tot waarschijnlijk uitsluitend de Nederlandse markt.

De systematiek die de heer Wijntjes aangaf, nl. het gunnen op waarden als het gaat om de verhouding tussen kwaliteit versus prijs, is mogelijk. De werkgroep zou daarvoor kunnen kiezen.

De heer Ijsennagger vraagt zich af waarom het aanbestedingsdocument uit 2012 niet opnieuw kan worden gebruikt. Er is toen veel werk verricht. Hij vraagt zich af waarom dat werk nu moet worden overgedaan. Wat is er gewijzigd in de externe omstandigheden waardoor er nu bepaalde veranderingen zouden moeten worden aangebracht?

Bij de verlenging van de opdracht aan de accountant, ontvingen PS van de griffie een overzicht van aanbestedingen van andere provincies, inclusief de kosten. Hij meent dat er ook een provincie is geweest waar geen enkele reactie op de aanbestedingsprocedure is binnen gekomen. Is dat ook in Utrecht mogelijk?

De heer Van Brakel legt uit dat de wijzigingen ten opzichte van de aanbesteding in 2012 onderdeel zullen zijn van de evaluatie. Intern zal hij checken of er ook sprake is van wettelijke wijzigingen. Overigens kan ook de wens van PS gaan veranderen. Uiteraard wordt dat ook meegenomen. Is die wens niet gewijzigd, dan valt er weinig te herschrijven.

De provincie Noord-Holland heeft recentelijk zijn aanbesteding uitgevoerd en daar hebben meerdere partijen ingeschreven. Inderdaad was er een provincie waar geen enkele partij had ingeschreven, maar dat kan ook zijn veroorzaakt doordat in de aanbestedingsstukken uitsluitende voorwaarden werden gehanteerd. Mochten er in Utrecht ook geen inschrijvingen komen (waar hij niet van uit gaat), dan biedt de aanbestedingswetgeving mogelijkheden voor een vervolgpcedure. Het lijkt hem in dat geval wel zinvol eerst te onderzoeken waarom geen enkele accountant de jaarrekeningcontrole van de provincie Utrecht wil uitvoeren.

De heer Van Brakel bevestigt de woorden van de heer Ijsennagger dat er vanuit enkele grote bekende kantoren een nieuw accountantskantoor is ontstaan dat zich geheel op de overheid wil richten.

De heer Van Brakel kent dat kantoor en dat is wellicht een nieuwe, interessante speler op de markt. De aanbestedingsdocumentatie van de provincie Utrecht wordt voor iedereen zichtbaar gepubliceerd. Het

staat de provincie overigens vrij om partijen erop te wijzen dat er een aanbestedingsprocedure van start zal gaan.

De heer Van Essen vindt het evenals de PVV verstandig na te gaan wat uit het vorige aanbestedingsdocument kan worden overgenomen. Ook is het goed na te gaan welke eisen andere provincies hebben gesteld. Spreker heeft eerder van de accountant begrepen dat er aan de regelgeving nogal wat veranderd is.

Mevrouw Hoek verwijst naar punt 1.4 tijdschema 2012. Zij gaat ervan uit dat er een nieuw tijdschema wordt opgesteld. Zij heeft begrepen dat het om een Europese aanbesteding gaat. Worden daardoor bij voorbaat kleinere kantoren, die wel veel kwaliteit hebben, uitgesloten of op achterstand geplaatst?

De heer Van Brakel geeft nogmaals aan dat de aanbestedingsdocumentatie van Noord-Holland inmiddels is opgevraagd door de provincie Utrecht. Die van Overijssel zullen alsnog worden opgevraagd. Wellicht is het voor de werkgroep interessant om van die stukken kennis te nemen, ook wat betreft de gunningcriteria, selectiecriteria, weging en methodiek.

Inmiddels heeft het MKB grotere toegang gekregen tot overheidsopdrachten, ook als het gaat om Europese aanbestedingen. Het is aan de werkgroep zelf om de hoogte van de drempels in de criteria te bepalen, los van wettelijke vereisten.

De heer Van Muilekom komt terug op het achterhouden van de prijs en de kwaliteitsbeoordeling. Hij begrijpt dat volgens de procedure in eerste instantie uitsluitend de afdeling Inkoop kennis heeft van de prijs. Het lijkt hem goed dat ook Concerncontrol daarvan op de hoogte is en meedenkt, juist omdat deze afdeling veel contacten met de accountant onderhoudt.

De voorzitter stelt voor Concerncontrol als adviseur aan de werkgroep toe te voegen.

Hij memoreert voorts dat de griffie destijds een onderzoek heeft uitgevoerd in het kader van de verlenging van het contract met EY. Daaruit bleek dat de andere provincies niet veel goedkoper uit waren met hun accountant dan de provincie Utrecht.

De heer Van Brakel licht toe dat de werkgroep de kwalitatieve criteria gaat beoordelen. De werkgroep kan ook een besluit nemen over de rol dienaangaande van Concerncontrol.

Samenstelling werkgroep aanbesteding accountant:

Vastgesteld wordt dat de werkgroep bestaat uit mevrouw De Haan en de heren Groothuizen, Ojen en Wijntjes (twee leden van de oppositie en twee leden van de coalitie).

De voorzitter dankt de heer Van Brakel voor zijn komst en toelichting.

4. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.